

"Activități agrotehnice în plantațiile perene în luna mai"

Автор(и): ас. Кирил Кръстев, Институт по декоративни и лечебни растения – София

Дата: 05.05.2026 *Брой:* 5/2026

În luna mai, atmosfera deasupra Europei va trece treptat la un regim mai tipic de vară, dar fără a lipsi perioadele de instabilitate. Pentru Bulgaria, aceasta înseamnă o lună cu schimbări frecvente – alternarea zilelor mai calde și însorite cu perioade de precipitații, furtuni și răcirii temporare.

Mai va fi tipic de primăvară, cu o atmosferă dinamică și convecție activă. Nu sunt de așteptat perioade prelungite de frig, dar nici o vreme constantă de vară pe tot parcursul lunii nu pare probabilă. Cele mai multe precipitații sunt așteptate în jurul mijlocului lunii, în timp ce sfârșitul lunii mai va aduce mai mult soare și o senzație de vară care se apropie.

Temperaturile vor rămâne probabil în jurul sau ușor peste normă, iar precipitațiile – în jurul și în unele locuri peste valorile climatice, în special în regiunile muntoase și vestice.

În jurul mijlocului primei decade, este posibilă o scurtă trecere a unui front rece, care ar putea intensifica vântul și aduce furtuni locale. Precipitațiile nu vor fi extinse, dar în unele locuri ar putea fi intense. Spre sfârșitul perioadei, se va încălzi, dar vor sosi precipitații.

A doua decadă este probabil să fie cea mai instabilă perioadă a lunii. În această perioadă, condițiile meteorologice vor duce la dezvoltarea norilor cumulonimbus și a furtunilor de primăvară. Sunt așteptate mai multe zile ploioase, cu risc de averse puternice, de scurtă durată, grindină și tunete în unele locuri. Regiunile vestice, centrale și muntoase ar putea fi cele mai afectate.

Temperaturile vor fi variabile – dimineața între 9°C și 14°C, iar valorile diurne între 18°C și 24°C, ajungând până la 26°C în zilele mai calde. După trecerea precipitațiilor, ele vor scădea temporar.

Spre sfârșitul lunii, probabilitatea de stabilizare a vremii crește. Precipitațiile nu vor dispărea complet, dar vor fi mai localizate și în principal după-amiaza – tipic pentru sfârșitul primăverii. Vor fi mai multe zile uscate. Temperaturile minime vor fi între 11°C și 16°C, iar temperaturile maxime – între 24°C și 29°C. În cele mai calde regiuni ale țării, se poate atinge pe scurt prima valoare de 30°C.

În Pepinierele Pomicole

În pepiniere, se monitorizează dezvoltarea corectă a mugurilor altoiți. Dacă este necesar, se efectuează rădirea lăstarilor noi pe lăstarii încolțiți ai portaltoiului. În caz de risc de constricție, se slăbesc legăturile pe portaltoii realtoiți primăvara. Se cultivă straturile de semințe, plantele-mamă și pepinierele. Dacă este necesar, plantele din straturile de semințe se răresc.

În Livezile Pomicole

La sfârșitul înfloririi, stupii de albine sunt mutați în altă locație – la cel puțin 5 km distanță.

În livezile nou plantate de piersici cu coroană în formă de vas sau vas îmbunătățit, se efectuează tăierea de formare.

Se are grijă de instalarea și dezvoltarea corectă a pomilor în livezile nou plantate – prășit, îndepărtarea lăstarilor, udare dacă este necesar. Pomii din plantațiile tinere, dense, se leagă de un spalier de sârmă. Ramurile puternice de doi și trei ani se îndoaie și se leagă de sârme pentru a reduce vigoarea lor de creștere. În plantațiile tinere – de 2 și 3 ani, se îndepărtează o parte din fructe de pe conducător – ramura centrală.

Se continuă lucrările de rărire a fructelor de piersic. După finalizarea completă a căderii fructelor mici, livezile se irigă.

Materia organică din culturile de gunoi verde se încorporează în sol. Solul din jurul pomilor și dintre rânduri, dacă nu este înierbat, se menține fără buruieni și afânat prin cultivare superficială regulată cu un cultivator sau o grapă.

La sfârșitul lunii, pomii fructiferi se fertilizează cu un îngrășământ complex, cu o cantitate predominantă de fosfor și potasiu.

Se continuă recoltarea soiurilor timpurii de cireșe.

În Plantațiile de Căpșuni

Se continuă plantarea de primăvară-vară a răsadurilor de căpșuni păstrate într-un frigider. După plantare, se aplică irigare prin aspersiune, iar zonele plantate în aprilie se plivesc. În regiunile mai înalte, se pune paie sub tulpinile florale până la sfârșitul lunii.

Recoltarea continuă. Când fructele sunt transportate pe distanțe mai lungi, ele pot fi culese puțin mai devreme.

În timpul secetei la momentul coacerii fructelor, este necesară irigarea prin aspersiune sau pe brazde.

În Plantațiile de Zmeur

Se efectuează lucrări regulate de cultivare a solului. Lăstarii unor soiuri se leagă de structura de susținere, iar pentru alte soiuri, se are grijă să nu se lase să cadă între rânduri.

În timpul înfloririi, este bine să se asigure două familii de albine pentru fiecare 10 decari.

În Plantațiile de Coacăz Negru

Îngrijirea continuă – cultivare și irigare pentru straturile de înrădăcinare. Se îndepărtează lăstarii bazali slabi și în exces, iar în timpul secetei, se efectuează udări abundente. Încep lucrările de

organizare a recoltării fructelor de coacăz negru.

În Plantațiile cu Alte Culturi

Portaltoii de lămâi se altoiesc prin metoda ochiului dormind. Se continuă altoirea curmalului.

Suprafața solului se menține fără buruieni și se afânează regulat prin cultivare superficială. Se asigură udări frecvente și regulate până în a doua decadă.

Se continuă plantarea de *Actinidia chinensis* în aer liber. După plantare, se udă. Lăstarii de actinidia se leagă regulat de ramurile auxiliare de susținere. Tulpina nu trebuie lăsată să se înfășoare în jurul ramurii de susținere, iar lăstarii laterali de pe ea se îndepărtează. Se asigură trei familii de albine pentru fiecare 10 decari de actinidia.

În Podgorii

În podgoriile tinere, se efectuează răirea lăstarilor și ciupirea. Când plantațiile sunt cultivate aproape de sol folosind sistemele de conducere Guyot și în formă de cupă, plantele nu se răresc prin lăstari. În podgoriile pentru cultivarea viței-de-vie pe tulpină, formate în mod obișnuit, trebuie efectuată răirea lăstarilor pe viitoarele tulpini, păstrând doar 2-3 în vârf. Acest lucru trebuie făcut când lăstarii sunt încă mici, de 2-4 cm lungime. Dacă lăstarii încolțesc din mugurii de rezervă și la baza vițelor, răirea lăstarilor trebuie repetată.

Ciupirea implică îndepărtarea vârfului de creștere împreună cu 1-2 frunze subdezvoltate. În funcție de sistemul de conducere, trebuie aplicată când lăstarii ating 10-15 cm deasupra sârmei de susținere. Vițele roditoare se răresc prin lăstari și se ciupec.

În podgoriile comerciale cu sisteme de conducere care prezintă lăstari atârând liber, răirea lăstarilor și ciupirea nu se aplică. Excepții se fac doar când, din cauza daunelor cauzate de îngheț, a fost lăsată o sarcină compensatoare, deoarece se formează un număr mai mare de lăstari sterpi, crescând umbrirea, ceea ce necesită îndepărtarea unora dintre ei. De obicei, răirea lăstarilor se efectuează imediat după separarea inflorescențelor. Este necesară și atunci când lăstarii încolțesc din mugurii latenți de pe tulpini. În podgoriile conduse pe tulpină medie, precum și pentru vițele din parcele private unde se asigură o suprafață mai mică de hrănire, îndepărtarea unor lăstari sterpi este esențială pentru îmbunătățirea regimului de lumină. Cel mai adesea se îndepărtează

lăstarii slabi și cei dezvoltăți din mugurii de rezervă. Raportul cel mai favorabil între lăstarii roditori și cei sterpi pentru soiurile de vin este de 3:1, iar pentru soiurile de masă – 1:1 sau 1:2.

În anii cu condiții favorabile pentru o slabă legare a fructelor și millerandage, și pentru soiuri precum Misket Cherven, Bulgar, Cardinal, Saperavi etc., care manifestă o tendință spre o slabă legare a fructelor și, în consecință, millerandage, ciupirea se efectuează și în podgoriile roditoare. De obicei, cu 5-6 zile înainte de înflorire, aceasta realizează o oprire a creșterii lăstarilor pentru 10-15 zile și îmbunătățește regimul nutrițional al inflorescențelor.

Blocurile-mamă se răresc prin lăstari, se descoc (îndepărtând lăstarii laterali) și se leagă. Numărul de lăstari lăsați în timpul răririi lăstarilor depinde în mare măsură de vigoarea vițelor, vârsta lor, fertilitatea solului și nivelul practicilor agricole aplicate. De obicei, se lasă 6 până la 12 lăstari pe cap. Cel mai bine este să se efectueze răirirea lăstarilor de două ori. Prima rărire a lăstarilor trebuie efectuată când lăstarii ating o lungime de 15-20 cm, lăsând întotdeauna cu 2-3 lăstari mai mulți decât este planificat. A doua rărire a lăstarilor se efectuează în timpul primei legări, când lăstarii ating aproximativ 60 cm lungime. Atunci se îndepărtează toți lăstarii în exces.

La apariția lăstarilor laterali pe lăstarii principali, este necesar să fie îndepărtați prompt pentru a obține o producție mare de butași standard. Această practică se efectuează periodic în funcție de portaltoi: pentru Rupestris du Lot la fiecare 5-6 zile, iar pentru alți portaltoi – la fiecare 8-10 zile. Lăstarii laterali nu trebuie lăsați să crească mai mult de 5-6 cm. Imediat după descocire, lăstarii sunt ghidați de-a lungul sârmelor de susținere și legați lejer în formă de opt sub sârma respectivă.

Începe altoirea în verde. Metoda cea mai utilizată este altoirea simplă în despicătură. Se aplică în aceleași cazuri ca altoirea în despicătură. Imediat înainte de altoire, este necesar să se rărească lăstarii viței, lăsând doar 2-3 lăstari. Pentru cultivarea pe cap, se lasă 2-3 lăstari pe cordon, ceea ce totalizează 5-6 lăstari pe viță.

Înainte de altoirea propriu-zisă, se verifică starea fiziologică a lăstarilor. Dacă apare o picătură de lichid după efectuarea unei secțiuni transversale la 40-50 cm de baza lăstarului, momentul este favorabil pentru altoire. În caz contrar, cu 2-3 zile înainte de altoire, se udă abundant.

La momentul altoirii, toate frunzele, lăstarii laterali, inflorescențele și cârceii de pe lăstarii portaltoiului se îndepărtează. Pentru a menține lăstarii altoi proaspeți, aceștia se pun într-un recipient cu apă. Altoii se taie cu câte un mugure fiecare, lăsând aproximativ 2 cm deasupra

acestua și aproape întregul internod dedesubt. Limbul frunzei se scurtează, lăsând doar o mică parte din el. Cel mai mare procent de prindere și creștere rapidă a lăstarilor se obține când mugurele de vară al altoilor tocmai a încolțit și lăstarul lateral a atins cel mult 2-3 cm lungime.

Tăietura pe lăstarul portaltoiului se face pe partea mugurelui în partea lemnoasă a internodului, aproape de bază, cu o lungime de aproximativ 2-3 ori mai mare decât diametrul lăstarului. O tăietură similară se face pe altoi, la câțiva milimetri sub mugure.

Locul altoirii se înfășoară strâns cu ață de bumbac sau alte materiale, strângându-l bine pentru a obține un contact bun între cele două componente. Apoi, cele două capete ale aței nu se leagă, ci se răsucesc. Pentru a-i proteja de vânt, lăstarii altoiți se leagă de un țărnuș.

Altoirea în verde trebuie efectuată în orele mai răcoroase ale zilei - dimineața devreme sau seara. Și mai bine este pe vreme înnorată sau chiar ploioasă. Succesul altoirii se determină după 2-3 zile prin starea lăstarului lateral pe altoi. Dacă lăstarul lateral este proaspăt și verde, altoirea este reușită. Dacă altoiul s-a uscat, altoirea poate fi repetată la un internod mai jos. La o altoire reușită, legătura se îndepărtează după 2-3 săptămâni.

Dacă nu ați înierbat rândurile, cultivarea solului continuă încă. Aceasta urmărește să distrugă buruienile și să mențină solul într-o stare afânată. Cultivările se efectuează superficial cu un cultivator, o freză rotativă sau o grapă.

Se asigură îngrijirea vițelor din straturile de înrădăcinare. În această lună, udarea regulată a vițelor din straturile de înrădăcinare este de mare importanță. Umiditatea solului în coame și între rânduri trebuie menținută între 75% și 90% din capacitatea de câmp. Imediat după udare, se efectuează cultivarea solului cu un cultivator. Și când se formează o crustă groasă de sol pe coame, este necesar să se afâneze și să se spargă prompt pentru a facilita dezvoltarea lăstarilor.

La tasarea coamelor, butașii altoiți devin expuși, necesitând acoperirea lor imediată cu sol afânat. În cazurile în care încolțirea este neuniformă, coamele se afânează până la uniunea butașilor înrădăcinați, iar dacă stratul de sol plasat pe butașii altoiți este mai gros, acesta se reduce cu grijă.